

İSLAM TARİHİ ANABİLİM DALI KURULU TOPLANTI TUTANAĞI

Konu: Ders Akış Planı Hazırlanması Çalışmaları

Tarih: 13.02.2025

İslam Tarihi Anabilim Dalı kurulu, fakültemizin akreditasyon süreciyle irtibatlı olarak Bologna ders paketlerinin ve ders akış çizelgelerinin kalite sürecine uygun bir şekilde güncellenmesi konusunu görüşmek üzere toplanmış ve bahar döneminde verilecek Zorunlu (Siyer-i Nebi II, İslam Tarihi II, İslam Medeniyeti Tarihi) ve Seçmeli (İslami Kurumlar Tarihi) derslerin ders akış planları hazırlanmış; derslerin kazanımları, program çıktıları ve disipline özgü çıktılar matrisleriyle eşleştirilmiştir.

Ek-1 Siyer-i Nebi II Ders akışı

Ek-2 Siyer-i Nebi II Ders kazanımları ve eşleştirmeler

Ek-3 İslam Tarihi II Ders akışı

Ek-4 İslam Tarihi II Ders kazanımları ve eşleştirmeler

Ek-5 İslam Medeniyeti Tarihi Ders akışı

Ek-6 İslam Medeniyeti Tarihi Ders kazanımları ve eşleştirmeler

Ek-7 İslami Kurumlar Tarihi Ders akışı

Ek-8 İslami Kurumlar Tarihi Ders kazanımları ve eşleştirmeler

İSLAM TARİHİ ANABİLİM DALI KURULU

Başkan

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin YAĞCI

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Maruf ÇAKIR

Üye

Doç. Dr. Abdullah Erden TAŞ

İslam Medeniyeti Tarihi Ders Akışı

1	Medeniyet ve kültür. Eski medeniyetler ve İslam medeniyetinin doğuşu.	Civilization and culture. Ancient civilizations and the emergence of Islamic civilization.
2	İslam toplumunun ortaya çıkışı. Sosyal hayat, toplumsal yapı, kadın-erkek ilişkileri, hürler, köleler.	The emergence of Islamic society. Social life and social structure, male-female relationships, the freemen and the slaves.
3	Müslüman-gayr-i müslim ilişkileri, "Millet sistemi".	Non-Muslim-Muslim relations, System of Nation.
4	Dönemlendirme meselesi ve İslam medeniyetinin/düşüncesinin dönemleri.	The issue of periodization and the periods of Islamic civilization/thought.
5	İslam devletlerinde yönetim. Yönetenler, yönetilenler ve yönetim ilkeleri. Hilafet kurumu ve idari müesseseler.	Management in the Islamic State. Leaders, who managed and management principles. Caliphate and administrative institutions.
6	Adalet işleri ve yargı; kaza, mezalim, ihtisab.	Justice and judicial affairs.
7	Eğitim kurumları; cami, saray okulları, medreseler.	Educational institutions.
8	Güvenlik ve haberleşme teşkilatları.	Security and communications organizations.
9	Mali yapı. Zekât, cizye ve haraç. Teknik ve sınai gelişme.	Financial structure. Zakat, jizya and tribute. Technical and industrial development.
10	İktisadi hayat. Toprağın kullanımı, zirai ekonomi ve yönetimle ilişkisi.	Economic life. Use of land, its relationship with agricultural economy and management.
11	Ticaret usulü ve ticaret yolları.	Trade procedures and trade routes.
12	İslam dünyasında gelişen ve kullanılan diller ve kültürler.	Linguistic structure.
13	İlk İslam şehirleri ve şehirleşme	The first Islamic cities and urbanization.
14	İslam medeniyetinin diğerleriyle karşılaştırılması.	Comparison Islamic civilization and the others.

DPÜ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERS BİLGİLERİ

Dersin Kodu ve Adı: 251514216/251524216 İslam Medeniyeti Tarihi

Dönemi: Bahar

Anabilim Dalı ve Bölümü: İslam Tarihi Anabilim Dalı

Dersin Öğretim Elemanı/ları: Doç. Dr. Abdullah Erdem TAŞ

Dersin Sorumlu Öğretim Elemanı: Doç. Dr. Abdullah Erdem TAŞ

İSLAM MEDENİYETİ TARİHİ DERS KAZANIMLARI									
Kazanım No	Ders Kazanımı	Yeterlilik			Kazanım Yeri (Sınıf içi / sınıf dışı şeklinde yüzde oranı burada belirtilecek)	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Açıklama Yapılacak (Öğrencinin bu kazanımı hangi araç ve yöntemlerle elde edeceğine dair açıklamalar. Sözelimi kitap, ödev, sunum, proje, youtube linki, müze ziyareti, sivil toplum kuruluşu etkinlikleri, informal eğitim etkinlikleri, sempozyum, konferans, panel, kongre, TV programı izleme ve konuk olma. Radyo programı dinleme ve konuk olma vb.)	Ölçme ve Değerlendirme Aracı (Soru, ödev, proje, sunum vb.)	Ölçme ve Değerlendirmenin Öğrenci Merkezli Olup Olmaması	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Öğrenci İş Yüğü
		Bilgi	Beceri	Yetkinlik					
K1	Medeniyet, kültür, uygarlık vb temel kavramları ve boyutlarını bilir.	Bilgi				Sınıf dışı uygulamaları için öğrenciye video tavsiye edilir.	Sınav sorusu	Değil	Ders saati kapsamında + 1 saat
K2	İslam Medeniyetinin doğup geliştiği dönemde dünyayı ve farklı medeniyet havzalarını tanır.	Bilgi				Sınıf dışı uygulamaları için öğrenciye video tavsiye edilir.	Sınav sorusu	Değil	Ders saati kapsamında + 30 dakika

K3	İslam Medeniyetinin temel özelliklerini ve diğer medeniyet havzalarıyla ilişkisi bilerek günümüzde farklı bir medeniyet camiasına mensup insanlara İslam medeniyetini tanıtabilir.		Beceri		Sınıf Dışı	Öğrencilere diğer medeniyet mensuplarıyla irtibat kurma ve bu irtibatla İslam medeniyetini tanıtmaya ödevi verilir. Öğrenciler bu irtibatın kaydını (yazılı, video, ses kaydı vs. irtibat) öğretim üyesine verir.	Ödev	Öğrenci merkezli	2 saat
K4	İslam medeniyetinde yönetim anlayışı ve buna dair kurumsallaşmayı bilir.	Bilgi			Sınıf İçi-Sınıf Dışı	Sınıf dışı uygulaması için öğrenciye video tavsiye edilir.	Sınav sorusu	Değil	Ders saati kapsamında + 30 dakika
K5	İslam medeniyetinde eğitim-öğretim, ilim ve sanat anlayışını ve buna dair kurumsallaşmayı bilir.	Bilgi			Sınıf İçi		Sınav sorusu	Değil	Ders saati kapsamında + 30 dakika
K6	İslam medeniyetinde sosyo-ekonomik ve kültürel hayat ile buna dair kurumsallaşmayı bilir.	Bilgi			Sınıf İçi		Sınav sorusu	Değil	Ders saati kapsamında + 30 dakika
K7	İslam medeniyetinin kurumsal yapılarının günümüzdeki durumu hakkında değerlendirme yapabilir.		Beceri		Sınıf Dışı	Öğrenci İslam medeniyeti müesseselerinden birini örneğin bir vakıf kurumunu veya bir medrese binasını ziyaret ederek durumunu değerlendirir ve bunu kayda alır.	Sunum+Ödev	Öğrenci merkezli	1 saat 30 dakika
K8	İslam medeniyetinin iyi anlaşılabilmesi ve yeniden canlı bir hale gelebilmesi için düşünce/medeniyet tarihinin yeni bir yaklaşımla dönemiendirilmesi gerektiği meselesini kavrar.			Yetkinlik	Sınıf İçi - Sınıf Dışı	Öğrenci mevcut dönemlendirme bilgisinden yola çıkarak yeni dönemlendirme tekliflerini değerlendirir ve bunların değeri hakkında bir sunum yapabilir.	Sunum+Ödev	Öğrenci merkezli	1 saat 30 dakika

İLÂHİYAT PROGRAM ÇIKTILARI

- PÇ1 İlahiyat alanında temel kavramları kavrar, kavramlar arası ilişkilere hâkimdir. (Bilgi: Kuramsal Olgusal)
- PÇ2 İlahiyat alanında kazanılan yeterliliklere dayalı olarak güncel bilgileri içeren ders materyallerine, uygulamalı araç ve gereçlere, saha çalışmalarında uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerine ve diğer kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir. (Bilgi: Kuramsal Olgusal)
- PÇ3 İlahiyat alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır. (Beceri: Bilişsel Uygulamalı)
- PÇ4 İlahiyat alanıyla ilgili kuramsal bilgileri analiz etme ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirme becerisine sahiptir. (Beceri: Bilişsel)
- PÇ5 Yazılı, görsel ve işitsel araçları kullanarak ilahiyat alanında özgün bilgi kaynaklarına ulaşır. (Beceri: Uygulamalı)
- PÇ6 İlahiyat alanı için uygun çağdaş araçları seçer, kullanır, geliştirir ve bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanır. (Beceri: Bilişsel Uygulamalı)
- PÇ7 Klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözüme becerisine sahiptir; bu amaçla uygun analiz ve modelleme yöntemlerini seçer ve uygular.
- PÇ8 İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma inceleme, yorum ve analiz yapar. (Beceri: Bilişsel)
- PÇ9 Üstlendiği görev ve sorumlulukları yerine getirme bilincine sahiptir. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)
- PÇ10 Toplumsal alanda karşılaşılan karmaşık dini meseleleri çözmek için bireysel inisiyatif olarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)
- PÇ11 Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)
- PÇ12 Sorumluluğu altındakilerin kişisel ve mesleki alandaki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)
- PÇ13 Dini hayatın gerekleri doğrultusunda davranır, tutum ve davranışlarıyla topluma örnek olur. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)
- PÇ14 İlahiyat alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirdir. (Yetkinlik: Öğrenme)
- PÇ15 Sorumluluğu altındakilerin öğrenme gereksinimlerini belirler ve öğrenme süreçlerini yönetir. (Yetkinlik: Öğrenme)
- PÇ16 Toplumsal alanla ilgili dini uygulama ve bilgi eksikliklerini tespit eder. (Yetkinlik: Öğrenme)
- PÇ17 Dini bilgiyi paylaşma ve birlikte öğrenme yetkinliğine sahiptir. (Yetkinlik: Öğrenme)
- PÇ18 Yaşam boyu öğrenmeye ve sorgulamaya ilişkin olumlu tutum geliştirdir. (Yetkinlik: Öğrenme)

- PÇ19 İlahiyat alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri, yazılı ve sözlü olarak paylaşıır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)
- PÇ20 Uzmanlık bilgisini, toplumsal sorumluluk bilinciyle kullanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)
- PÇ21 İlahiyat alanı ile ilgili bilgi ve uygulamaları, sosyal sorumluluk yaklaşımı çerçevesinde proje ve etkinliklere dönüştürür. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)
- PÇ22 İlahiyat alanı ile ilgili sorunlara yönelik çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekler, kuramsal ve uygulamalı olarak ortaya koyar ve bu verileri ilgili alandaki kişi ve kurumlarla paylaşır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)
- PÇ23 İlahiyat alanındaki çeşitli sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)
- PÇ24 Bir yabancı dili kullanarak ilahiyat alanında kuramsal ve uygulamalı bilgileri izler ve ilgili alandaki uzman ve uzman olmayan kişi ve kuruluşlarla bu bilgileri paylaşır (Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyinde). (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)
- PÇ25 İlahiyat alanının gerektirdiği bilişim ve bilgi teknolojilerini tebliğ için ileri düzeyde kullanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)
- PÇ26 Meslek hayatına dahil olduğunda kuramsal altyapı ve kavramsal zenginliğinin kendisine kazandırdığı farklılığı bireysel kariyerine yansıtır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)
- PÇ27 İlahiyat ile ilgili bilgi ve birikimlerin oluşturulması (toplama, yorumlama ve sonuçların duyurulması) sürecinde toplumsal, kültürel, bilimsel ve ahlaki değerlere uygun hareket eder. (Yetkinlik: Alana Özgü)
- PÇ28 Sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekler, sosyal adalet bilinci kazanır, (Yetkinlik: Alana Özgü)
- PÇ29 Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahiptir. (Yetkinlik: Alana Özgü)

İLAHİYAT PROGRAMI DİSİPLİNE ÖZGÜ ÇIKTILARI

- DÖÇ1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma
- DÖÇ2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma
- DÖÇ3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme
- DÖÇ4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma
- DÖÇ5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma
- DÖÇ6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma

- DÖÇ7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma
- DÖÇ8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma
- DÖÇ9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma
- DÖÇ10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma
- DÖÇ11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma
- DÖÇ12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma
- DÖÇ13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkelere ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma
- DÖÇ14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma

İslam Medeniyeti Tarihi DERSİ KAZANIMLARI- İLAHİYAT PROGRAMI ÇIKTILARI MATRİSİ

	DK1	DK2	DK3	DK4	DK5	DK6	DK7	DK8
PÇ1	3	2		2			3	3
PÇ2	2			3		4	4	
PÇ3	5		5	3		5		
PÇ4		3	5				5	
PÇ5	5	5		4	3	3	3	3
PÇ6	4		5	4				5
PÇ7	3						4	
PÇ8							4	
PÇ9	4	4	5			4	4	
PÇ10						3	3	
PÇ11								
PÇ12					5			5
PÇ13							5	
PÇ14	3	3	5					
PÇ15								
PÇ16		3		3		5		
PÇ17								
PÇ18		3	4					
PÇ19			3			5		
PÇ20						5		
PÇ21	3		4					
PÇ22	3							
PÇ23								
PÇ24			3					3
PÇ25	3	3			3	5		
PÇ26								
PÇ27	3	3				2	2	
PÇ28	3	3			2	2		
PÇ29			3					

İslam Medeniyeti Tarihi DERSİ KAZANIMLARI- İLAHİYAT PROGRAMI DİSİPLİNE ÖZGÜ ÇIKTILARI MATRİSİ

	DK1	DK2	DK3	DK4	DK5	DK6	DK7	DK8
DÇ1								
DÇ2	2	2		2	2			
DÇ3				3	5	5		
DÇ4				4	4	4	4	4
DÇ5			3	5			5	5
DÇ6								
DÇ7			4					
DÇ8			5	3	3	3	4	3
DÇ9							3	3
DÇ10								
DÇ11			4	2	3	3	3	3
DÇ12								
DÇ13				3			4	
DÇ14	5	5	5	5	5	5	5	5

Not:

1. Ders kazanımlarının program çıktılarına ve disipline özgü çıktılara katkısının düzeyini ifade eden rakam boşluklara girilmelidir.
2. Bazı ders kazanımlarının çıktılarına katkısı olmayabilir. Bu durumda ilgili alan boş bırakılmalıdır.
3. Katkı düzeyi varsa; 1 çok düşük; 2 düşük; 3 orta; 4 yüksek; 5 çok yüksek olarak belirlenmelidir.

Doç. Dr. Abdullah Erdem ~~Şaş~~

Öğretim Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin Yağcı

Anabilim Dalı Başkanı